

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Kvk.I.37.246/2009/3.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljáró dr. F. J. I. r. és dr. G. K. II. r. kérelmezőknek az Országos Választási Bizottság 2009. március 18. napján kelt 76/2009. (III. 18.) számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelme tárgyában az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság az Országos Választási Bizottság 76/2009. számú határozatát helybenhagyja.

Ez ellen a végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az Országos Választási Bizottság (továbbiakban OVB) a 76/2009. számú határozatának rendelkező részében megállapította, hogy a 67/2008. OVB határozattal hitelesített országos népszavazási kezdeményezés - "Egyetért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselőknek csak a bizonylattal alátámasztott elszámolható kiadásai után járhat költségtérítés?" - támogatására összegyűjtött érvényes aláírások száma meghaladja az Alkotmány 28/C. §-ának (2) bekezdésében az országos népszavazási kezdeményezés érvényességéhez meghatározott számot, így a népszavazási kezdeményezés érvényes. Felhívta egyben az Országos Választási Irodát (továbbiakban OVI), hogy a benyújtott aláírásgyűjtő íveket - a határozat jogerőre emelkedését követő 30 nap elteltével - semmisítse meg.

Az OVB határozatának indokolásában rögzítette, hogy 2008. szeptember 23-án hitelesítette az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, amelyen a határozat rendelkező részében megjelölt kérdés szerepelt, azt is, hogy elrendelte az országos népszavazási kezdeményezéshez összegyűjtött aláírások ellenőrzését. Az ellenőrzés eredményeként pedig azt állapította meg, hogy a véletlenszerűen kiválasztott 29466 aláírást tartalmazó minta feldolgozásából nyert adatok alapján legalább 524756, és legfeljebb 530229 a minden szempontból megfelelő aláírások száma. Az OVB érdemi döntését a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 28/C. §-ának (2) bekezdésében, az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (továbbiakban Nsztv.) 4. § (1) bekezdésében, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (továbbiakban Ve.) 124/A. § (3) bekezdés c) pontjában, 62. §-ában, 83. § (1)-(2) és (7) bekezdéseiben foglaltakra alapította.

A kérelmezők bírósági felülvizsgálat iránti beadványukban kérték az OVB határozatának megváltoztatását és annak megállapítását, hogy az aláírások ellenőrzése alapján az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdése szerinti 200000 választópolgár érvényes és hiteles aláírása nincs meg. Indítványozták az aláírásgyűjtő ívek ellenőrzéséről készült jelentés (továbbiakban Jelentés), a 267/2008. OVB határozattal hitelesített kérdésről szóló aláírásgyűjtő ív hitelesített másolatának (továbbiakban Mintapéldány) beszerzését, és kérték a szóbeli nyilatkozattétel lehetőségének biztosítását, becsatolták az adatvédelmi biztos 586/Z/2009-3. számú levelét.

A kérelmezők azzal érveltek, hogy az OVB eljárása és határozata nem felel meg a Ve. 6. § (1) bekezdésében, 48. §-ában, 50. § (1) bekezdés c) pontjában, 118. § (2) bekezdésében, az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdésében foglaltaknak, mivel a gyűjtött aláírások érvénytelenek.

Az aláírások gyűjtésére "információik szerint" "számtalan esetben" nem az OVB 267/2008. számú határozatával hitelesített és hitelesítési záradékkal ellátott aláírásgyűjtő íveken került sor. "Sok esetben" nem került feltüntetésre a tényleges aláírásgyűjtő személy neve, és az aláírásgyűjtő nem rendelkezett törvényi felhatalmazással az aláírásgyűjtéshez, ezért az aláírásgyűjtő íveken szereplő aláírásokat figyelmen kívül kell hagyni, az országos népszavazás nem tartható meg.

A kérelmezők a szóbeli nyilatkozattétel során 1 pld-ban, fénymásolatban becsatoltak egy aláírásgyűjtő ívet azzal, hogy információjuk szerint ezzel megegyező íven került sor az aláírásgyűjtésre. Ez az ív azonban nem felel meg a jogszabályi követelményeknek, mert nem 15, hanem csak 12 aláírásra ad lehetőséget, és az ív hátoldala nem üres, mivel azon figyelemfelhívás és tájékoztató szöveg is található.

A Legfelsőbb Bíróság a rendelkezésére álló adatok alapján azt állapította meg, hogy a kérelmezők felülvizsgálat iránti kérelme nem alapos.

A kérelmezők semmivel nem támasztották alá a kérelmükben és a szóbeli nyilatkozatukban előadottakat. Nem igazolták az általuk becsatolt ív "számtalanszor" történő használatát, az aláírásgyűjtő aláírásának hiányát, mint ahogyan azt sem, hogy erre olyan nagy számban került volna sor, amely az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdése szerinti szabály alapján érvénytelenséghez vezethetne. Rámutat továbbá e körben a Legfelsőbb Bíróság arra is, hogy a Kvk.III.37.242/2009/4. számú, 2009. március 23-án kelt határozatában - amely meghozatalára ugyanezen kérelmezők kérelmére került sor - már helybenhagyta az OVB 76/2009. számú népszavazási kérdés érvényességét megállapító határozatát. A Kvk.III.37.242/2009/4. számú határozat pedig rögzíti, hogy nem állapítható meg olyan körülmény, amely a szükséges ellenőrzés elmulasztását igazolná, vagy tételes vizsgálat lefolytatását indokolttá tenné, egyben megállapítja, hogy az OVB 76/2009. számú kérelemmel támadott határozata nem jogszabálysértő.

A kérelmezők érvelése kapcsán rögzíti a Legfelsőbb Bíróság azt is, hogy az általuk becsatolt aláírásgyűjtő ív tartalmát tekintve teljes körűen megfelel azoknak a jogszabályi követelményeknek, amelyeket a Ve. 118. §-a támaszt. A becsatolt okirat ugyanis - a hátoldalán lévő ügydöntő jelentőséggel nem bíró figyelemfelhívást és tájékoztatást kivéve - nemcsak az aláírási lehetőségek száma tekintetében, hanem teljes körűen megegyezik a 267/2008. számú határozattal hitelesített aláírásgyűjtő ívvel. (A népszavazásra javasolt kérdéssel kezdődik, egy kérdés szerepel rajta, a saját kezű aláírás mellett tartalmaz rovatot az olvasható családi és utónévre, személyi azonosítóra és lakcímre.)

Kiemeli e körben a Legfelsőbb Bíróság továbbá azt is, hogy a Jelentés kifejezetten és egyértelműen tartalmazza, hogy "az aláírásgyűjtő ívek tartalmi és formai ellenőrzése, továbbá az aláírók számbavétele teljes körben, minden ívre és minden aláírásra kiterjedően megtörtént". A Jelentés a kérelmezők által vitatott körben negatív tartalmú megállapítást nem rögzít. Az aláírásgyűjtő íveknek az ügy érdemi eldöntésére is kiható jogszerűtlen voltát, illetve használatát kérelmezők önmagában álló állítása nem igazolja, ez nem nyert bizonyítást.

A Ve-nek az országos népszavazási kezdeményezésen és az országos népi kezdeményezésen történő végrehajtásáról szóló 11/2008.(III.1.) ÖTM rendelet 4. § (2) bekezdése értelmében az OVI a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala útján statisztikai és matematikai módszerek alkalmazásával, szükség esetén az aláírások tételes vizsgálatával szolgáltat adatokat az OVB-nek az érvényesnek tekinthető aláírások számának

megállapításához. A Jelentésből megállapíthatóan e két szerv végezte el az ellenőrzést mégpedig a jogszabályban előírt módszerek alkalmazásával.

A Ve. 119. § (1) bekezdése értelmében az aláírok ellenőrzése az érvényesnek tekinthető aláírások számának statisztikai és matematikai módszerekkel történő megállapítását jelenti a népszavazás kezdeményezést aláíró választópolgárok adatainak a személyi adat és lakcímnnyilvántartás, továbbá a választójoggal nem rendelkező nagykorú polgárok nyilvántartása adatainak felhasználásával. Ha az alkalmazott statisztikai és matematikai módszer nem valószínűsíti a kellő számú érvényes aláírás meglétét, akkor az aláírások ellenőrzését az aláírások tételes vizsgálatával kell folytatni mindaddig, amíg a kezdeményezés érvényessége vagy érvénytelensége kétséget kizáróan meg nem állapítható.

A Jelentésből és az ahhoz csatolt mellékletekből (összesítő kimutatások) pedig az állapítható meg, hogy az érvényesség megállapításához szükséges vizsgálat lefolytatására a Ve. előzőekben idézett rendelkezéseinek megfelelően került sor. Az összesítők tételszámonként tüntetik fel az egyes lapokon értékelhető és kihúzott sorok számát, a gépi és manuális ellenőrzés adatait, a hibás, a minősítetlen és a jó tételeket is. Az ellenőrzés egyértelműen és kifejezetten a kellő számú érvényes aláírás meglétét igazolja, ennél fogva az OVB-nek egyéb vizsgálatot az érvényesség tekintetében - az e körben irányadó rendelkezésekből következően - nem kellett végeznie.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (továbbiakban Av.tv.) 28. §-a értelmében - tekintettel arra, hogy a népszavazási kezdeményezéshez, népi kezdeményezés támogatásához kapcsolódó, illetve egyéb aláírásgyűjtés nem esik az Av.tv. 30. §-ában meghatározott kivételek körébe - az adatkezelőnek az aláírásgyűjtést nem vitásan be kell jelentenie az adatvédelmi nyilvántartásba. A kérelmezők által csatolt adatvédelmi biztosítási levél szerint ugyanakkor az OVB határozattal érintett országos népszavazás kezdeményezés aláírásgyűjtésével kapcsolatban az adatvédelmi nyilvántartásba bejelentés nem található. Az adatvédelmi nyilvántartásba történő bejelentéssel kapcsolatos esetleges szabályszegés elbírálása azonban nem az OVB hatáskörébe tartozik. Az adatvédelmi nyilvántartásba való bejelentés hiánya a Ve. rendelkezései között nem szerepel érvénytelenségi okként. A bejelentési kötelezettség esetleges elmulasztása pedig - erre vonatkozó konkrét tények, adatok, bizonyítékok hiányában - nem ad alapot a Ve. 6. § (1) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez fűződő jogok megsértésének megállapításához.

A kérelmezők érvelésével ellentétben a Ve. 46. §, 48. §, 50. § (1) bekezdés c) pontja, 118. § (2) bekezdése nem írja elő az aláírásgyűjtés törvényi feltételeként az adatvédelmi nyilvántartásba való bejelentkezést, és ennek esetleges elmulasztását sem nevesíti érvénytelenségi okként.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság az OVB határozatát a Ve. 84. § (7) bekezdés a) pontjának alkalmazásával helybenhagyta.

A további jogorvoslatot a Ve. 84. § (10) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2009. március 24.

Dr. Lomnici Zoltán sk. tanácselnök,
Dr. Kárpáti Magdolna sk. előadó bíró, Dr. Danziger Éva sk. bíró